

Široki *info*

Bilten općine Široki Brijeg • Kolovoz 2008.

Broj 1

Riječ Načelnika

Miro Kraljević,
načelnik općine Široki Brijeg

Pred vama je, poštovani čitatelji, prvi broj biltena Široki info. S obzirom da još uvijek velik broj naših kućanstava nema pristup internetu odnosno našoj web stranici, odlučili smo tiskati bilten kojim ćemo vam pokušati približiti rad naših službi, Općinskog vijeća, javnih poduzeća i ustanova i mene kao načelnika. Pišite nam, predlažite, iznesite svoje primjedbe, a mi ćemo vam pokušati odgovoriti i popraviti što se može popraviti. Iskreno se nadam da ćemo znati još više ujediniti naše znanje i znati iskoristiti naše prednosti, te tako ispraviti propuste i nedostatke iz vremena koje je iza nas.

Široki info

www.sirokibrijeg.ba

Urednikova riječ

Zašto i čemu ovaj bilten? Temeljna postavka koja je prethodila ovoj ideji bila je da građani Širokog Brijega nisu dovoljno informirani o radu i načinu funkcioniranja naše Općine, ali i o športskim, kulturnim, gospodarskim i drugim gotovo svakidašnjim lokalnim događanjima. U biltenu ćemo pokušati prikazati rad općinskih službi, općinskog načelnika, Općinskog vijeća, rad javnih poduzeća i ustanova, ali i druge aktivnosti značajne građanima naše općine, ponajprije kulturna, športska i gospodarska događanja. I vama ćemo, poštovani čitatelji, osigurati prostor za primjedbe, sugestije, pohvale, kritike, prijedloge ... Ovo je prvi broj i zato smo malo opsežniji.

U njemu smo pokušali približiti vam ono što se uradilo, ali i ono što se planiralo a nije, iz ovih ili onih razloga, realizirano. Ispričavamo se ako smo nešto izostavili, ako nismo na najbolji način prezentirali neku temu, ako smo bili možda i površni. Prvi je broj, pa ... Ali zato ste tu vi, dragi naši Širokobriježani, da nam svojim sugestijama i prijedlozima pomognete u daljnjem radu. Rado ćemo vas prihvatiti za suradnike. Krenimo ...

Sadržaj

SADRŽAJ

Impressum

IMPERESSUM

BILTEN OPĆINE ŠIROKI BRIJEG

Širokiinfo

Fra Didaka Buntića 11,

88220 Široki Brijeg

Tel.: 039 706 372, 706 371

e-mail: info@sirokibrijeg.ba

www.sirokibrijeg.ba

Nakladnik:

Općina Široki Brijeg

Za nakladnika:

Miro Kraljević, općinski načelnik

e-mail: nacelnik@sirokibrijeg.ba

Urednik:

Drago Martinović

e-mail: drago.martinovic@sirokibrijeg.ba

Grafička priprema i tisak:

Suton d.o.o. Široki Brijeg

OPĆINSKO VIJEĆE *Općinsko vijeće*

DVADESET PET VIJEĆNIKA IZ DVIJU STRANAKA I JEDNE KOALICIJE

Općinsko vijeće je zakonodavno tijelo u Općini koje svoju funkciju vrši u skladu s Ustavom, zakonom i Statutom Općine Široki Brijeg. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i Općine.

Sastoji se od 25 vijećnika, izabranih demokratskim putem na izravnim izborima, tajnim glasovanjem na području općine Široki Brijeg. Mandat vijećnika traje 4 godine, a prestaje im na način utvrđen Izbornim zakonom BiH. Općinsko vijeće obavlja poslove iz svoje ovlasti samostalno, na temelju i u okviru Ustava Federacije BiH, Ustava Županije i Statuta Općine. Radna tijela Općinskog vijeća daju mišljenje, podnose prijedloge i izvješćuju Vijeće o određenim pitanjima iz svoga djelokruga, a odlučuju samo o pitanjima koja su im dana u ovlast.

Općinsko vijeće u ovom sazivu održalo je, do 1. kolovoza ove godine, 47 sjednica.

Predsjednik Općinskog vijeća je Pero Kožul (HDZ).

Vijećnici Općinskog vijeća Široki Brijeg su: Pavao Čolak, Jozo Putica, Vlado Ćorić, Krešo Bevanda, Erina Lasić, Vlado Marić, Jakov Markić, Slavko Kvesić, Eugen Zeljko, Marija Mabić, Zoran Mandić, Stojan Kvesić – svi iz HDZ-a. Iz Narodne stranke Radom za boljitak članovi su:

Slavo Ivanković-Lijanović, Ante Kvesić, Stipe Šakić, Vlado Ivanković, Zdravko Bokšić, Adrijana Galić-Efi, Marija Antić i Ivan Leko, a iz koalicije HSP BiH Đapić-Dr. Jurišić – HKDU: Mirko Topić, Zoran Bošnjak, Nedjeljko Bokšić i Borislav Grbešić.

Na 47. sjednici Općinskog vijeća održanoj 23. srpnja 2008. godine donesena je Odluka o dodjeli javnih priznanja zlatna plaketa „Grb općine Široki Brijeg“ dr. Stanku Mikuliću, prof. Karlu Rotimu, Akademiji likovnih umjetnosti Široki Brijeg Sveučilišta u Mostaru i gospodarskom društvu A3 d.o.o. Široki Brijeg.

Iz Ureda načelnika

NAČELNIK KRALJEVIĆ I MINISTAR HERCEG POTPISALI UGOVOR O SUFINANCIRANJU ZBRINJAVANJA OTPADNIH VODA

Načelnika naše općine u Mostaru se 23. srpnja sastao sa Federalnim ministrom okoliša i turizma Nevenkom Hercegom i tom prigodom je potpisan Ugovor o sufinanciranju prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda u Širokom Brijegu u iznosu od 400.000 KM. Široki Brijeg je jedna o rijetkih općina koja se odlučila za izgradnju odvojenog sustava prikupljanja otpadnih i oborinskih voda, a ovakav sustav prikupljanja voda podiže efikasnost sustava vrlo važnog za očuvanje kraškog vrlo osjetljivog područja rečeno je između ostalog

prilikom potpisivanja Ugovora.

Druga tema razgovora ovog radnog sastanka je bila izgradnja Centra za upravljanje otpadom za područje Zapadnohercegovačke županije. Razgovaralo se i o industrijskim zagađivačima u općini Široki Brijeg koji nemaju riješeni sustav obrade animalnog i industrijskog otpada. Bilo je govora i o uređenju Vrela Borak koja sa svojim mlinicama predstavljaju neiskorišteni dio kulturnog i prirodnog blaga koje je u što skorije vrijeme potrebno staviti u funkciju održivog ruralnog razvoja.

Stručnjaci Europske investicijske banke u Širokom Brijegu

PREDSTAVLJENA STUDIJA IZVODLJIVOSTI ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Uvijećnici općine Široki Brijeg 23. lipnja ove godine predstavljena je Studija izvodljivosti za pročišćavanje otpadnih voda za područje Širokog Brijega. Studija je dijelom obuhvatila i stanje vodoopskrbe u općini Široki Brijeg. Ekspertni tim agencije Jacobs, sastavljen od stručnjaka za financije, zaštitu okoliša, ekonomiju i vodoopskrbu, koji je angažirala Europska investicijska banka, boravio je u Širokom Brijegu nešto manje od mjesec dana kako bi izradio studiju izvodljivosti za pročišćavanje otpadnih voda za područje Širokog Brijega.

Iz Ureda načelnika

Ovo je program Europske investicijske banke pomoći za 15 manjih i srednjih općina u Bosni i Hercegovini, među kojima je i Široki Brijeg.

Na samom početku predstavljanja nazočnima se obratio Predrag Naletilić, rukovoditelj Službe gospodarstva i koordinator izrade ove studije u ime Općine. On je, između ostaloga, istaknuo da je završena prva faza ove studije, koja će biti i predstavljena, a da će se druga faza studije raditi u Londonu i trebala bi biti završena za otprilike mjesec dana.

Studiju su predstavili vođa tima Hassan Suhail i članovi tima Mike Gray i Karina Zahodni.

U S K O R O

POTPISIVANJE UGOVORA S EUROPSKOM INVESTICIJSKOM BANKOM

Temeljem aktivnosti koje su poduzete u protekle dvije godine u Širokom Brijegu (Bosanskom Petrovcu, Velikoj Kladaši i Orašju) Europska investicijska banka je obavijestila Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine da je predložen kredit u iznosu od 60 milijuna eura, za navedene općine u Federaciji Bosne i Hercegovine, za realiziranje projekta vodoopskrbe i pročišćavanja otpadnih voda.

Potpisan Memorandum o razumijevanju između općine Široki Brijeg i Projekta upravne odgovornosti

Načelnik općine Široki Brijeg Miro Kraljević i direktor projekta GAP Dana W. Frey potpisali su 26. veljače ove godine Memorandum o razumijevanju između općine Široki Brijeg i Projekta upravne odgovornosti za Bosnu i Hercegovinu, te su tako određeni uvjeti pod kojima će općina Široki Brijeg surađivati u provedbi inicijative poznate pod nazivom „Projekt upravne odgovornosti“ ili GAP, čiji su donatori Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), Švedska agencija za koordinaciju međunarodnog razvoja (Sida) i Ambasada kraljevine Nizozemske (EKN). Široki Brijeg jedna je od 15 općina koje su se izborile za sudjelovanje u ovom krugu GAP-a. Osnovna svrha ovog projekta je stvaranje djelotvornije i odgovornije lokalne uprave, koja može odgovoriti na zahtjeve građana. Početak rada Centra za pružanje usluga građanima očekuje se krajem ove godine.

OPĆINI ŠIROKI BRIJEG PRIZNANJE ZA USPJEŠNO OKONČAN PROGRAM REFORME OPĆINSKE UPRAVE

Općina Široki Brijeg je 13. prosinca 2007. dobila OESS-ov certifikat za uspješno završen projekt reforme općinske uprave (MAP). Priznanje je Načelniku općine Široki Brijeg uručila Cristel Nyman, ravnateljica regionalnog centra Mostar. Općina Široki Brijeg je prva općina u Županiji zapadnohercegovačkoj koja je završila MAP projekt i time provela više reformi u cilju stvaranja učinkovite i transparentne uprave koja upošljava kvalificirano i motivirano osoblje spremno odgovoriti

potrebama građana. Ove reforme su posebno važne jer su izravno vezane s obvezama općine u pružanju usluga i odgovarajuće socijalne skrbi građana.

NJEMAČKI VELEPOS LANIK U ŠIROKOM BRIJEGU

Miro Kraljević, načelnik širokobriješke općine, je 9. kolovoza 2007. godine primio Michaela Schmunka, veleposlanika Njemačke. Na radnom sastanku u uredu Općinskog načelnika raspravljalo se o odnosu općinske sa županijskom vlasti i regionalnoj suradnji, s posebnim osvrtom na aktualna politička pitanja.

Potpisana Deklaracija o europskoj budućnosti Bosne i Hercegovine

U vijećnici Općinskog vijeća općine Široki Brijeg 31. siječnja ove godine održan je okrugli stol na temu „U susret Europi“ koji je imao cilj kroz diskusiju s građanima i nevladinim sektorom osigurati više informacija o samom procesu europskih integracija i zahtjevima koji čekaju Bosnu i Hercegovinu na europskom putu. Okrugli stol otvorio je načelnik općine Široki Brijeg Miro Kraljević, koji je pozdravio sve sudionike okruglog stola i izrazio zadovoljstvo što može biti domaćinom ovakvom skupu. Ovom prilikom Načelnik naše općine potpisao je Deklaraciju o europskoj budućnosti BiH. Nakon potpisivanja Deklaracije, Victoria Harrison, zamjenica šefa misije Velike Britanije, prigodnim je riječima pozdravila sve sudionike okruglog stola.

PREDSTAVLJEN REGIONALNI INFO CENTAR U ŠIROKOM BRIJEGU

U hotelu „Đulić“ na Širokom Brijegu je 22. siječnja 2008. upriličen skup kojim REDAH promovira rezultate projekta „Uspostava regionalnog info centra u regiji Hercegovina – RIC“. Na ovom skupu istaknute su prednosti koje RIC pruža gospodarstvenicima, malim i srednjim poduzećima, obrtnicima te potencijalnim ulagačima. Na RIC portalu gospodarstvenici i investitori mogu pronaći 18.000 tvrtki iz Hercegovine, podatke o svim poslovnim zonama, projektima, kreditima, sajmovima ... Skup je otvorio načelnik općine Široki Brijeg Miro Kraljević.

POSJET ŠPANJOLSKOJ REGIJI MURCIA

Izaslanstvo regije Hercegovina, u kojem su bili Ivan Jurilj, direktor REDAH-a, Josip Brkić, veleposlanik Bosne i Hercegovine u Španjolskoj, Nevenko Barbarić, načelnik općine Ljubuški i Miro Kraljević, načelnik općine Široki Brijeg, bilo je polovicom srpnja 2007. u trodnevnom posjetu španjolskoj regiji Murcia. Izaslanstvo je ugostila Regionalna razvojna agencija regije Murcia INFO, na čelu s generalnim direktorom agencije Joseom Danielom Martinom. Kao rezultat ovoga posjeta inicirane su i konkret-

ne ideje o pokretanju suradnje između regije Hercegovina i regije Murcia. Tako je direktor razvojne agencije INFO Jose Daniel Martin predložio konkretiziranje suradnje kroz izradu twining programa u organizaciji europskih fondova za regionalni razvoj između ovih dviju regija. Također je dogovorena bliska suradnja i povezivanje poduzeća iz ovih dviju regija kroz suradnju REDAH-a s Europskim info centrom koji se nalazi u sastavu razvojne agencije Murcie.

SASTANAK S PREDSTAVNICIMA GEOTEHNIČKOG FAKULTETA IZ VARAŽDINA

Uredu Općinskog načelnika je 5. lipnja 2007. godine održan sastanak s prof. dr. Mladenom Kranjčecom, dekanom Geotehničkog fakulteta i doc. dr. Božom Soldom, prodekanom za poslovanje Geotehničkog fakulteta. Razgovaralo se o mogućnosti otvaranja preddiplomskog studija inženjerstva okoliša u Širokom Brijegu, a u sklopu Geotehničkog fakulteta Varaždin Sveučilišta u Zagrebu.

IZASLANSTVO OPĆINE ŠIROKI BRIJEG POSJETILO TVRTKU ALBA U BERLINU

Na temelju prethodno vođenih razgovora predstavnika općine Široki Brijeg s predstavnicima tvrtke Alba iz Berlina, koja se bavi prikupljanjem, reciklažom i zbrinjavanjem otpada, a potaknuti pozitivnim primjerom gospodarskog društva Alba d.o.o. Zenica, organiziran je krajem kolovoza 2007. radni posjet sjedištu ove tvrtke u Berlinu. Svrha posjeta bila je provjera mogućnosti ulaska ove tvrtke kao partnera s JKP „Čistoća“ u obavljanju komunalne djelatnosti prikupljanja, reciklaže i odlaganja otpada. Tom prigodom je izaslanstvo Širokog Brijega posjetilo i reciklažne centre tvrtke Alba, te pročišćivač otpadnih voda u Polheimu. Sličan interes za ovu problematiku pokazale su i općine Ljubuški, Grude i Čitluk.

POTPISAN UGOVOR O GRADNJI GRADSKE MRTVAČNICE

Načelnik općine Široki Brijeg Miro Kraljević potpisao je 28. siječnja ove godine ugovore o gradnji gradske mrtvačnice s građevinskim poduzećima A3 i Hering iz Širokog Brijega. Izgradnja objekta mrtvačnice predviđena

je u dva lota: LOT 1 – izgradnja objekta mrtvačnice, LOT 2 – izgradnja partera za potrebe gradske mrtvačnice (prometnice, vodovod, kanalizacija i vanjska rasvjeta).

Radovi na gradnji gradske mrtvačnice teku planiranom dinamikom

Nakon što su krajem siječnja potpisani Ugovori o gradnji gradske mrtvačnice s poduzećima A3 i Hering, radovi su počeli u ožujku i teku planiranom dinamikom. Izliveni su potporni zidovi i izgrađen je pristupni put prema objektu mrtvačnice. Gradska mrtvačnica, pristupni put za i oko mrtvačnice obuhvaća prostor od oko 10.000 četvornih metara. U tijeku je gradnja objekta mrtvačnice.

MATURALNE ZABAVE ŠIROKOBRIJEŠKIH MATURANATA

U hotelu Royal su u mjesecu travnju održane maturalne zabave 14. naraštaja treći put obnovljene širokobriješke Gimnazije sa 166 maturanata i 35. naraštaja Srednje strukovne škole sa 239 maturanata. Uz brojne goste, profesore i roditelje i ovogodišnje maturalne večeri su se održale pod pokroviteljstvom načelnika općine Širokog Brijega Mire Kraljevića.

OBNOVLJENE PROSTORIJE CENTRA ZA SOCIJALNI RAD

Povodom obilježavanja 27. obljetnice osnutka Centra za socijalni rad, 26. veljače 2008. godine načelnik naše općine Miro Kraljević posjetio je novouređene prostorije Centra za socijalni rad u Širokom Brijegu. Općina Široki Brijeg, koja je i utemeljitelj ove javne ustanove, osigurala je sredstva za renoviranje prostorija i nabavku opreme i namještaja u ovoj ustanovi.

POMOĆ SOCIJALNO UGROŽENOM PUČANSTVU

Svake godine u povodu božićnih blagdana Načelnik naše općine, u suradnji s Centrom za socijalni rad i gospodarstvenicima, provodi akciju pomoći socijalno ugroženim obiteljima.

GOSPODARSTVO *Gospodarstvo*

U bivšoj državi Široki Brijeg (Lištica) je bio jedna od najnerazvijenijih općina. Rijetki „sretnici“ su našli posao u tvornicama „Soko“, „Feal“ ili „Metalac“. Od šezdesetih godina prošlog stoljeća mnogi Širokobriježani „spas“ su našli u zemljama zapadne Europe. Najveći dio stanovništva Širokog Brijega u to vrijeme se bavio poljoprivredom i stočarstvom i nekako preživljavao. Nakon sloma komunizma 90-ih godina ta slika se bitno izmijenila. Široki Brijeg je postao gospodarsko središte ne samo zapadne Hercegovine već i mnogo šire. Široki Brijeg je gospodarsko središte regije što može potvrditi i podatak od 500 registriranih pravnih subjekata, među kojima se ističe nekoliko velikih tvrtki koje imaju sjedište u Širokom Brijegu, a prepoznatljive su u Bosni i Hercegovini, ali i mnogo šire. U svakom od sljedećih brojeva biltena predstaviti ćemo po jedno gospodarsko društvo.

FEAL

Društvo FEAL iz Širokog Brijega osnovano je 1976. godine. Od samog osnivanja specijaliziralo se u projektiranju aluminijskih sustava i daljnjoj preradi aluminija. Poduzeće je privatizirano 2000. godine i od tada je počeo ciklus investicija u modernizaciju postojeće i uvođenje nove tehnologije, a u planu su i daljnje investicije. Urađena je reorganizacija u kadrovskom planu, angažiran je novi stručni kadar i uspostavljena suradnja s vanjskim partnerima.

Tijekom Domovinskog rata (1992. – 1995.) tvornica je bila prilično razorena (izravno pogođena granatama) i devastirana, ali je vlastitim naporima, u poratnom razdoblju, obnovljena i ponovno puštena u rad. Danas je FEAL moderno poduzeće koje po kompletnosti opreme za proizvodnju elemenata za građevinarstvo spada među vodeće proizvođače u zemlji. FEAL u svom proizvodnom programu ima tri osnovna pogona:

- pogon preša
- pogon površinske zaštite
- pogon prekinutog termičkog mosta i bravarskih konstrukcija.

Raspolaže s proizvodnim linijama za prešanje na tri preše: od 1630 t, 1800 t (instalirana 2004. godine) i 2500 t (instalirana 2006. godine), eloksiranje, plastificiranje, sastavljanje profila s prekinutim termičkim mostom i linijom za strojnu obradu aluminijskih profila.

FEAL-ov kapacitet iznosi 24.000 tona aluminijskog profila godišnje.

Stalna modernizacija postrojenja i usvajanje suvremene tehnologije te vlastiti razvoj omogućili su FEAL-u vodeću tržišnu poziciju u aluminijskoj industriji na prostorima jugoistočne Europe. Svoje prednosti FEAL temelji na visokoj kvaliteti svojih proizvoda, za što je dobiven i certifikat ISO 9001:2000, a sukladnost europskim standardima su potvrdili i europski instituti poput Instituta u Rosenheimu (Njemačka) i IGH (Hrvatska).

Godine 2006. skupa s poduzećem Aluminij d.d. Mostar, FEAL je osnovao novu tvornicu FE – Al d.o.o. Mostar. U FE–AL-u d.o.o. Mostar instalirana je najsuvremenija oprema uglednih svjetskih proizvođača opreme za preradu aluminija Unterschütz/Presezzi. Ukupna vrijednost ove investicije iznosila je 15.000.000 KM.

FE –AL d.o.o. Mostar ima kapacitet od približno 12.000 tona aluminijskih profila godišnje.

Godine 2007. otvoren je novi pogon površinske zaštite, a skupa s njim izgrađeno je i novo postrojenje za obradu tehnoloških voda nastalih u proizvodnji, u koji je instalirana najsuvremenija oprema za obradu tehnoloških voda, a sveukupna vrijednost ove investicije iznosila je 14.000.000 KM.

U svibnju 2008. započet je postupak uvođenja certifikata ISO 14001:2004 Međunarodnog sustava upravljanja zaštitom okoliša, a u planu je i uvođenje certifikata ISO 18001:1999 Zaštita zdravlja i sigurnosti na radu.

Nova zapošljavanja

Osim FEAL-a d.o.o. Široki Brijeg, koji svoje podružnice ima u Sarajevu i Banjaluci, FEAL GRUPU čini još 6 poduzeća, odnosno: FEAL HRVATSKA d.o.o. Zagreb, distribucija i prodaja FEAL-ovih proizvoda na tržištima Republike Hrvatske kroz mrežu poslovnica u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Trogiru i Rijeci, FEAL srl ITALIA, distribucija i prodaja FEAL-ovih proizvoda na tržištima Italije; FEAL CRNA GORA d.o.o. Podgorica, distribucija i prodaja FEAL-ovih proizvoda na tržištima Republike Crne Gore; FEAL d.o.o. Beograd, distribucija i prodaja FEAL-ovih proizvoda na tržištima Republike Srbije; FE-AL d.o.o. Mostar i METALRAD d.o.o. Široki Brijeg, distribucija i prodaja FEAL-ovih sistema i svih proizvoda iz FEAL-ovog asortimana. FEAL je 2000. godine upošljavao

168 djelatnika, a danas FEAL, skupa s drugim članicama FEAL GRUPE, zapošljava 495 radnika. Samo u 2007. godini FEAL je otvaranjem novog postrojenja površinske zaštite i povećanjem kapaciteta na svim ostalim pogonima omogućio upošljavanje još 105 novih radnika.

FEAL-ovu kvalitetu prepoznale su i brojne renomirane inozemne tvrtke poput AKS Produktions GmbH iz Austrije, Bombardier Transportation iz Belgije, Schmitz Cargobull GmbH iz Njemačke, Lesnina EMMI iz Slovenije, Baugeruste

Tobler AG iz Švicarske, Tovarna meril kovine d.d. iz Slovenija, s kojima je ostvarena uspješna poslovna suradnja. FEAL je danas vodeća tvrtka u proizvodnji i distribuciji aluminijskih profila u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, a visoko mjesto zauzima i na tržištima Srbije i Crne Gore. Stalna ulaganja u nove tehnologije i edukaciju kadrova rezultirala su impresivnim rastom u posljednjih nekoliko godina. U prilog tome govori i činjenica da se ukupna proizvodnja aluminijskih profila od 2000. godine povećala 26 puta.

LOKALNI VODOVODI I CESTE

Nekoliko je projekata, poštovani čitatelji, cestovne infrastrukture i lokalnih vodovoda koji su u fazi izgradnje ili su pušteni u rad i koji zaslužuju vašu pozornost. Ovi projekti su financirani iz federalnog, županijskog i općinskog proračuna, od gospodarstvenika, raznim donacijama, a velikim dijelom od strane građana. Zbog ograničenosti prostora, kao i zbog nedostatka informacija, nismo u mogućnosti prikazati sve mjesne zajednice odnosno naselja koja su izgradili dio ceste (ulice) odnosno cestovne infrastrukture, i one mjesne zajednice i naselja koji su u fazi izgradnji ili su izgradili lokalni vodovod, pa ćemo to učiniti u jednom od sljedećih brojeva ovoga biltena.

ODVODNJA OBORINSKIH VODA I ODRŽAVANJE LOKALNIH I NERAZVRSTANIH CESTA

Nakon obavljene natječajne procedure za šišanje zelenila uz lokalne i nerazvrstane općinske ceste za najpovoljnijeg izvođača tih radova je odabran Samostalni obrt „Jurić” iz Ljubuškog. Prije nekoliko dana su počeli radovi na šišanju zelenila uz ceste koje su u nadležnosti Općine (lokalne i nerazvrstane). Voditelj ovih radova je općinska Služba gospodarstva. U tijeku su radovi na bojanju središnjih linija i pješačkih prijelaza na lokalnim i nerazvrstanim cestama u našoj općini koje izvodi poduzeće „Buljan ceste“.

U tijeku je ugovaranje za izvođenje radova za odvodnju oborinskih voda na magistralnoj cesti M1-6 Provo-Dobrič (kod Šaškura), dok su radovi na odvodnji oborinskih voda na relaciji Klanac-Feal u tijeku. Ove radove financira Federalna direkcija za ceste. Prošle godine je izvršena rekonstrukcija i proširenje lokalne ceste Dobrkovići-Ivan draga u dužini 1800 metara, rekonstrukcija i proširenje ceste u gospodarskoj zoni Knešpolje čija je vrijednost radova 400.000 KM, kao i proširenje ceste prema Crnču (Japlanica).

VODOVOD GRADAC

U mjesnim zajednicama Lijeva obala i Ciglana, na području Graca, Gostuše i visokih zona Knešpolja, početkom veljače 2007. pušteno je u rad 25 kilometara lokalnog vodovoda Gradac, kao sastavnog dijela projekta „Regionalni vodovod – Široki Brijeg“. U investiciji vrijednoj oko 1.400.000 KM, za 210 kućnih priključaka izgrađeno je :

- glavna crpna stanica 1
- vodosprema 200 m³ s precrpnom stanicom 2
- vodosprema 40 m³
- tlačni vodovi 3,5 km
- opskrbna mreža vodova raznih profila 25 km
- elektrovodovi za crpne stanice.

Izvođač radova bio je JP „Vodovod i kanalizacija“ Široki Brijeg. Investitori su: mještani spomenutih naselja, te općina Široki Brijeg, Županija zapadnohercegovačka i širokobriješki gospodarstvenici.

VODOVOD DOBRIČ – PROVO

Vodovod Dobrič – Provo teritorijalno pokriva naselja Dobrič, Provo, dio Knešpolja i dio Donjeg Graca. Dužina primarne i sekundarne mreže iznosi 25 kilometara, s dvije pumpe od 45 odnosno 18,5 KW. U sustavu su dva bazena kapaciteta 250 kubika. Ukupna vrijednost projekta je 1.300.000 KM. Nositelj ovog projekta je Udruga za zaštitu i korištenje vode izvorišta Žvatić, a najvećim dijelom je financiran od strane mještana i jednim dijelom iz donacija.

U sustav je priključeno 230 domaćinstava. Vodovod je pušten u rad 2001. godine.

VODOVOD KOČERIN

Do sada je u izgradnju vodovoda u Kočerinu utrošeno preko 1.000.000 KM, i to na izgradnju dva vodospremnika (500 i 300 kubika vode), s odgovarajućim crpkama i s pripadajućim radnim prostorijama i strojarnicom, iskop i ugradnja tlačnog cjevovoda u dužini od 800 metara i prekopavanje rubnog dijela ceste M6. I, što je rađeno na način da se spomenuti sustav može priključiti i na širokobriješki prsten (vodovod). Također je postavljen i dio sekundarne mreže u dužini od 5000 metara, a izgrađeni su i pristupni putovi za vodospremnike u dužini od 7000 metara. Uz veliku pomoć Elektroprivrede pruženo je 400 metara visokonaponskog dalekovoda i trafostanica za elektrapajanje.

Radovi na vodospremniku (150 kubika vode) Gornji Mamići se privode kraju. Najveći dio novca za ove radove osigurala je Općina. Radovi na izgradnji vodospremnika Kočerin 2 (250 kubika vode) trebaju početi za nekoliko dana. Prošle godine potpisan je i Ugovor o izgradnji cjevovoda s tvrtkom EC-CON-INŽENJERING d.o.o. iz Čapljinje i to u tri smjera: Vodosp. Kočerin 1 – Vodosp. Kočerin 2, Vodosp. Kočerin 1 – Vodosp. Gornji Mamići i Vodosp. Kočerin 1 – Privalj. Vrijednost ovih radova je 468.117,82 KM. Dio sredstava za izgradnju cjevovoda osiguran je iz federalnog i županijskog proračuna. Projekt vodovoda Kočerin obuhvaća MZ Kočerin, MZ Privalj i MZ Ljubotići, s 800 domaćinstava, a ukupna vrijednost ovog projekta je cca 4.500.000 KM.

VODOVOD JARE

Aktivnosti oko izgradnje vodovoda u Jarama su počele 1999. godine kad je i utemeljena Udruga za izgradnju vodovoda Jare. Izgrađena su dva bazena volumena 550 kubika. U izgradnji vodovoda odnosno vodovodne mreže sudjelovali su mještani, a dio sredstva za izgradnju vodovoda osigurano je iz federalnog, županijskog i općinskog proračuna. Dužina vodovodne mreže od vodocrpilišta do bazena je 3000 metara. Vodovod će biti pušten u rad krajem ljeta odnosno završetkom elektroradova i radova na postavljanju šahtova i vodomjera.

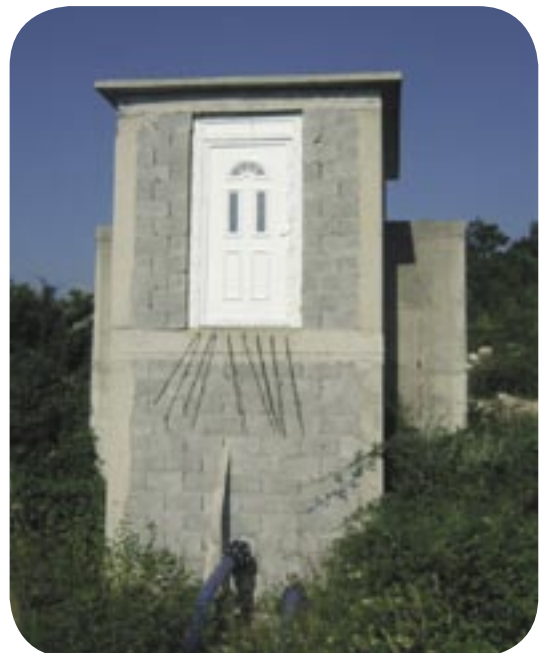

Potpisan ugovor o završnim radovima na vodovodu jare

U Sarajevu su 24. srpnja potpisani Ugovori o građevinskim, vodovodnim i elektro radovima na vodovodu Jare između općine Široki Brijeg koju je zastupao Dragan Mandić i Fondacije za održivi razvoj Sarajevo koju je zastupao Fejzim Kirlić kao Poslodavaca s jedne strane i poduzeća „Elcor“ d.o.o. Grude i poduzeća „Eccon inženjering“ d.o.o. Čapljina kao Izvođača radova sa druge strane. Vrijednost ova dva Ugovora je 377.000 KM. Završetak radova, a samim tim i puštanje ovog vodovoda u rad je predviđen za polovinu mjeseca listopada.

VODOVOD CRNAČ

Aktivnosti oko izgradnje vodovoda u Crnču počele su 1998. godine. Izgrađen je jedan glavni bazen volumena 200 kubika i tri pomoćna bazena (prekidne komore) od 100 odnosno 50 kubika. Izgrađena je vodovodna mreža u dužini od 34 kilometra. Izgradnja sekundarne mreže za Gornji Crnač je završena, a u tijeku su pripreme za izgradnju sekundarne mreže za Donji Crnač. Crpna stanica je smještena u Dobrinju – Gornji Crnač. Po riječima Marina Zeljke, predsjednika Mjesne zajednice Crnač, završetak vodovoda Crnač bi trebao biti do kraja godine. U izgradnji vodovoda odnosno vodovodne mreže sudjelovali su mještani, a dio sredstva za izgradnju vodovoda osiguran je iz federalnog, županijskog i općinskog proračuna.

PREDSTAVLJAMO JAVNA PODUZEĆA I USTANOVE

Da bi svoj rad približili javnosti i da bi ujedno kao ravnatelji javnih poduzeća i ustanova promovirali svoj rad, pa tako i rad javnih poduzeća i ustanova na čijem su čelu, od polovine travnja putem JP Radiopostaja Široki Brijeg je pokrenuta emisija Širokobriješka svakodnevnica. To je bio prvi korak ka približavanju javnih poduzeća i ustanova općine Široki Brijeg prema javnosti. U ovom biltenu ćemo također pokušati još više približiti rad javnih poduzeća i ustanova tako što ćemo u svakom broju predstaviti jedno javno poduzeće odnosno ustanovu.

JAVNA USTANOVA „COMING“

Dragan Pavković, ravnatelj

1. Uprava i nadzor

Javnu ustanovu „Coming“ Široki Brijeg zastupa ravnatelj Dragan Pavković, diplomirani inženjer građevine. Nadzor nad radom JU „Coming“ vrši Upravno vijeće u sastavu: Andrija Kraljević, predsjednik, i članovi Pero Bubalo i Branko Kraljević.

2. Organizacija poslovanja JU „Coming“

Javna ustanova „Coming“ organizirana je u tri dijela:

1. Financijski
2. Opći i pravni
3. Tehnički

3. Materijalni i stručni kapaciteti JU „Coming“

U javnoj ustanovi „Coming“ Široki Brijeg radi 12 uposlenika. Kvalifikacijska struktura im je sljedeća: VSS - 2 radnika, VS - 3 radnika, SSS - 7 radnika. Javna ustanova „Coming“ smještena je na adresi: Trg Gojka Šuška 3A, u vlastitom poslovnom prostoru. Poslovni prostor je star 32 go-

dine i trenutačno zadovoljava potrebe JU „Coming“. Raspoloživu opremu čine računala za obradu podataka i pohranu podataka, pisači, fotokopirni stroj i jedno vozilo - FIAT STILO - staro cca 4 godine.

4. Prihodi

Javna ustanova „Coming“ Široki Brijeg ima prihode od komunalne naknade i prihode od cesta, sukladno odlukama Općinskog vijeća.

5. Djelatnosti JU „Coming“ Široki Brijeg

Javna ustanova „Coming“ Široki Brijeg obavlja sljedeće komunalne djelatnosti:

1. Održavanje javne rasvjete
2. Odvodnja oborinskih voda
3. Održavanje javnih zelenih površina
4. Održavanje i rekonstrukcija lokalnih i nerazvrstanih cesta
5. Održavanje vodonatapnog sustava
6. Problematika groblja – djelomična podrška pojedinim akcijama po MZ
7. Priprema raznih vrsta projekata izravno u ime JU „Coming“ ili podrška općini Široki Brijeg u pripremama oko provedbe natječajnih procedura za pojedine projekte.

Infrastrukturni projekti općine Široki Brijeg u suradnji s Javnom ustanovom „Coming“

1. Izrada projekta sanacije i rekonstrukcije vrela Lištice

Ovim projektom je rekonstruirano vrelo broj 1, koje je bilo korišteno kao jedino vrelo za vodoopskrbu, te urađena kaptaža vrela broj 2 i 3 sa spojem na dovodni cjevovod prema crpnoj stanici. Tako je riješen veliki problem dotoka vode od vrela do crpne stanice, zbog čega je često bilo i redukcija u Širokom Brijegu. Realizacijom ovog projekta, problem nedovoljnog dotoka vode od vrela u Borku do crpne stanice riješen je za duže vrijeme.

2. Izrada projekta zaštitnih zona izvorišta vrela Lištice – I. i II. dio

JU „Coming“ iz Širokog Brijega je administrator sredstava, a ukupna vrijednost projekta, sukladno natječajnoj proceduri, iznosi 124.840 KM. Projektну dokumentaciju uradilo je poduzeće „Integra“ d.o.o. iz Mostara, uz konzalting i inženjering usluge koje je uradila Javna ustanova „Coming“ iz Širokog Brijega. Reviziju projektne dokumentacije uradio je Građevinski fakultet iz Mostara. Donošenje novog zakona o vodama, temeljem kojega za zaštitne zone koje se

nalaze u dvije županije odluku o donošenju zaštitnih zona donosi vlada Federacije BiH, usporilo je aktivnosti o njihovu donošenju, a što se planira tijekom 2008. godine. Naime zaštitna zona vrela Borak proteže se manjim dijelom i na općinu Tomislavgrad, odnosno na županiju Hercegbosansku, te je potrebno za proglašenje zaštitnih zona da odluku donese vlada F BiH, uz prethodno done-sene odluke općine Široki Brijeg o zaštiti vrela.

3. Radovi na sanaciji i rekonstrukciji kamenog mosta na rijeci Ugrovači

Tijekom 2007. godine JU „Coming“ je uradila projektну dokumentaciju „Glavni i izvedbeni projekt sanacije i rekonstrukcije staroga kamenog mosta na rijeci

Ugrovači“ (most od Soptinih kuća prema Brijegu). Tijekom 2008. godine planira se raspisati natječajna procedura za izvedbu radova i nadzor nad izvedbom sanacije i rekonstrukcije kamenog mosta, te kandidirati ovaj projekt prema višim razinama vlasti. Projektantska procjena vrijednosti radova iznosi 225.740,33 KM.

4. Izrada idejnog rješenja kanalizacijskog sustava urbanog dijela općine Široki Brijeg s izradom glavnih projekata pojedinih glavnih kolektora

Krajem 2007. završena je izrada idejnog rješenja kanalizacijskog sustava Široki Brijeg za urbani dio Općine, te izrada glavnog kolektora B kanalizacijskog

sustava Široki Brijeg. Kolektor B se nalazi na potezu od tzv. male škole (prema Oklajima) do spoja na glavni kolektor na Zorićevini. Projektantska procjena troškova potrebnih za realizaciju kanalizacijskog sustava Široki Brijeg u urbanom dijelu grada iznosi 30.826.207 KM. Tijekom 2008. godine planira se izvršiti revizija navedenog projekta. Isto tako, JU „Coming“ aktivno sudjeluje u pregovorima općine Široki Brijeg s predstavnicima vlade Španjolske oko izgradnje pročišćivača otpadnih voda u Širokom Brijegu. Pregovori s vladom Španjolske su u završnoj fazi, te se očekuje skora realizacija izgradnje postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda u Širokom Brijegu.

5. Problematika akvadukta preko rijeke Lištice

U 2007. godini JU „Coming“ uradila je elaborat „Problema-

tika sadašnjeg stanja akvadukta i projekt sanacije dilatacijskih spojnica“. U 2008. godini planira se uraditi projektni zadatak za sanaciju kompletnog akvadukta, te temeljem tog projektnog zadatka raspisati javni natječaj za izradu glavnog projekta sanacije armiranobetonskog akvadukta preko rijeke Lištice koji je, po našem mišljenju, zreo za sanaciju cijele konstrukcije.

6. Održavanje i rekonstrukcija vodonatapnog sustava Široki Brijeg

Od svog formiranja JU „Coming“ je, uz pomoć općine, održavala i rekonstruirala vodonatapni sustav Široki Brijeg, uključivo i raspodjelu vode u ljetnim mjesecima. Isto tako je planirano i tijekom 2008 godine. Zakonom o vodama FBiH, za održavanje vodonatapnih sustava predviđeno je osnivanje hidromelioracijskih zadruga u koje bi se udružili svi

korisnici kanala. Pošto još nije došlo do formiranja takvih zadruga, JU „Coming“ je odlukom Općinskog vijeća općine Široki Brijeg preuzela održavanje vodonatapnog sustava Široki Brijeg. Zakonom o vodama FBiH predviđena je izrada zakona o vodama ŽZH, koja bi ovu problematiku trebala detaljnije razraditi. Do danas, međutim, još nije urađen zakon o vodama ŽZH, a prijeko je potreban.

7. Izvedba elektro i strojarskih radova na crpnoj stanici Crnač

JU „Coming“ je pripremila tendersku dokumentaciju, te provela kompletnu natječajnu proceduru sukladno zakonu o javnim nabavama BiH. Projekt su sufinancirali Općina Široki Brijeg, JP „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ iz Mostara i Županija zapadnohercegovačka. JU „Coming“ vršila je nadzor nad izvedbom radova, a radovi su uspješno izvedeni.

8. Izgradnja vodospremnika Kočerina volumena $V = 500 \text{ m}^3$

JU „Coming“ je pripremila tendersku dokumentaciju, te provela kompletnu natječajnu proceduru sukladno zakonu o javnim nabavama BiH. Projekt su sufinancirali Općina Široki Brijeg, JP „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ iz Mostara i Županija zapadnohercegovačka.

JU „Coming“ je vršila nadzor nad izvedbom radova, a radovi su uspješno izvedeni, uključivo nabavku i montažu fazonerijskih komada i armatura u armaturnoj komori vodospremnika Kočerina.

9. Izvedba strojarskih radova na crpnoj stanici Jare

JU „Coming“ je pripremila tendersku dokumentaciju, te provela kompletnu natječajnu proceduru sukladno zakonu o javnim nabavama BiH. Projekt su sufinancirali Općina Široki Brijeg, JP „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ iz Mostara i Županija zapadnohercegovačka. JU „Coming“ je vršila nadzor nad izvedbom radova, a radovi su uspješno izvedeni.

10. Nabavka dijela vodovodnog materijala za vodovod Turčinovići

JU „Coming“ je pripremila tendersku dokumentaciju, te provela kompletnu natječajnu proceduru sukladno zakonu o javnim nabavama BiH. Projekt su sufinancirali Općina Široki Brijeg, JP „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ iz Mostara i Županija zapadnohercegovačka. JU „Coming“ je vršila nadzor nad izvedbom radova, a radovi su uspješno izvedeni. Ovim tenderom nabavljene su PEHD cijevi L=1000m s elektrofuzionim spojnica.

11. Priprema tenderske dokumentacije i provedba natječaja za vodospremnik Turčinovići V=2x200 m³

JU „Coming“ je pripremila tendersku dokumentaciju, te provela kompletnu natječajnu proceduru sukladno zakonu o javnim nabavama BiH. Projekt je sufinancirala Općina Široki Brijeg i u izradi je.

12. Izrada projekta odvodnje oborinskih voda s Trnske ceste

JU „Coming“ je pripremila projektnu dokumentaciju, te je kandidirala u federalnu direkciju cesta u Sarajevu. Projekt je usvojila Federalna direkcija za ceste i podijeljen je u tri faze. Dvije faze su već završene, a tijekom 2008. planira se završetak radova na ovom projektu. Kako se dio voda koje se prikupe na magistralnoj cesti kroz Trn odvodi lokalnim cestama do Ugrovače, JU „Coming“ je koordinirala s Federalnom direkcijom za ceste kako bi se radovi izvršili što kvalitetnije, te uključile one lokalne ceste koje je bilo moguće uključiti u sustav odvodnje oborinskih voda.

13. Izrada projekta odvodnje oborinskih voda Dračeva polja

JU „Coming“ je pripremila projektni zadatak te izabrala projektanta za ovaj projekt. Projekt je u tijeku izvođenja, a predviđa i spajanje oborinskih voda iz Ruževa polja u Dračevo polje, a dalje jednim glavnim odvodnim kanalom do rijeke Ugrovače.

Održavanje javne rasvjete

Osim uobičajenih aktivnosti na održavanju javne rasvjete, u 2008. godini urađeno je dodatno osvjetljenje Trga Gojka Šuška, u sklopu uređenja samoga trga. Općina Široki Brijeg je vodila aktivnosti oko uređenja spomenika na Trgu Gojka Šuška, a JU „Coming“ je vodila računa o rasvjeti i postavljanju sustava automatskog zalijevanja zelenih površina, kako bi se one kasnije kvalitetno održavale.

Održavanje javnih površina

JU „Coming“ je tijekom 2008. godine aktivnije nego do sada radio na uređenju zelenih površina u gradu. Rezultat toga je grb grada u Klancu i još nekoliko uređenih zelenih površina. U idućem razdoblju planira se održavanje postojećih zelenih površina, te izgradnja parka na potezu uz rijeku odnosno preko puta restorana „Kod Čolića“. Uređenje ovoga parka zahtijeva više novca, te će se ova investicija raditi u fazama. U 2008. godini planirana je nabavka i grubo planiranje zemlje na budućoj parkovnoj površini. U sklopu uređenja zelenih površina planirano je urediti i pokose rijeke Lištice sa stalnim održavanjem. Uz rijeku Lišticu od Zorićevine do zgrade Županije posadit će se odgovarajuće raslinje. U sklopu održavanja zelenih površina također je uključeno i održavanje parka u sklopu kojeg se nalazi spomenik fra Didaku Buntiću na Brijegu. Na svim zelenim površinama gdje je

to moguće ugradit će se sustavi za zalijevanje kako bi održavanje takvih zelenih površina bilo puno lakše.

Problematika groblja

JU „Coming“ će sudjelovati u razgovorima oko funkcioniranja gradske mrtvačnice, te preuzeti sve obveze koje se od strane Općinskog vijeća donesu u svezi

s tim. Isto tako planira se uraditi idejno rješenje za proširenje groblja Podjela, koje od svih grobalja na području užeg dijela općine Široki Brijeg ima najbolje uvjete za širenje.

Odvodnja oborinskih voda

Osim već navedenih projekata vezanih za problematiku oborinskih voda, JU „Coming“

podržava izgradnju propusta za oborinske vode po mjesnim zajednicama. Tijekom proteklog razdoblja urađeno je više propusta za oborinske vode koji su lokalnog karaktera. Mora se napomenuti da je ova problematika vrlo aktualna i financijski teška za rješavanje, te će biti aktualna u budućem razdoblju. Ova problematika vezana je i za vodoprivrednu problematiku bujičnih tokova.

Održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta

JU „Coming“ je zadužena za održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta na području općine Široki Brijeg. U narednom razdoblju planiramo nastavak saniranja i krpljenja oštećenih dijelova kolnika na lokalnim i nerazvrstanim cestama u općini Široki Brijeg, sukladno financijskim mogućnostima.

Raspisana je natječajna procedura za odabir najpovoljnijih izvođača radova za sljedeće stavke:

LOT 1 – presvlačenje asfaltom

LOT 2 – krpljenje rupa

LOT 3 – postavljanje prometnih znakova

Nakon odabira najpovoljnijih ponuđača, u suradnji s općinom Široki Brijeg pristupilo se realizaciji pojedinih projekata iz oblasti cesta uvažavajući i aktivnost mjesnih zajednica na ovom polju. Isto tako u planu je i zimsko održavanje svih cesta na području općine Široki Brijeg izuzev magistralnih i regionalnih cesta.

Ceste koje su trenutačno prior-

iteti su cesta Trn – Vagan – Puringaj i cesta kroz Mostarsko blato. Za obje navedene ceste je provedena natječajna procedura za odabir najpovoljnijeg izvođača radova, te potpisani ugovori za izvedbu radova. Projekti su kandidirani na više razine vlasti, te se očekuje potpora za njihovu realizaciju. Osim navedenoga, JU „Coming“ radi na pripremi projekta ceste Trn – Mokro preko Belušina.

Općina Široki Brijeg je od Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru naručila studiju lokalnih cesta na području urbanog dijela kao i cijele općine Široki Brijeg. Ova studija će dati potrebne odgovore o cestovnim prioritetima odnosno kako se najbolje vezati za ceste većeg ranga. I bez navedene studije trenutačno najveći prometni

problem je promet na magistralnoj cesti u Klancu, te se nameće pitanje rješavanja južne i sjeverne obilaznice oko Širokog Brijega. U budućem razdoblju će JU „Coming“ zajedno s Općinom Široki Brijeg raditi na rješavanju obilaznih cesta, što je veoma zahtjevan posao u projektnom i financijskom smislu.

UREĐENJE ŠKOLA

Početkom 2007. godine završeni su radovi (centralno grijanje, potporni zid od strane rijeke) na izgradnji nove škole na Privalju. Za 2009. godinu planiran je završetak radova na uređenju okoliša i igrališta ove škole. U 2006. su uvedena centralna grijanja u područnim školama u Knešpolju i Jarama. Općina Široki Brijeg je u 2007. godini uložila značajna sredstva u renoviranje postojećih školskih objekata. Tako je u područnoj školi u Podvraniću napravljena jedna nova učionica i uređen je prilaz školi, napravljena je čatrnja i septička jama, te su završeni mokri čvorovi. U objektu koji dijele Prva i Druga osnovna škola u Širokom Brijegu u 10 učionica uređeni su podovi (brušeni i lakirani parketi), nabavljeno je 220 stolica za učenike, promijenjeno 100 uništenih ploča na školskim klupama, saniran je i dio sanitarnih čvorova, oličeno je cijelo prizemlje i dio učionica na katu. Osim toga zamijenjene su dotrajale školske ploče u svim školama, dotrajala vrata na učionicama i nabavljena su školska pomagala. Uvedeno je centralno grijanje u područnoj školi u Provu, a u tijeku su aktivnosti za uvođenje centralnog grijanja u područnim školama u Dužicama i Donjem Crnču. U 2008. godini završena je projektna dokumentacija za dograd-

nju škole u Klancu i na Trnu, sanaciju krovišta za područne škole u Jarama, Uzarićima, Knešpolju i Buhovu i Osnovnu školu u Kočerinu i aplicirano kod resornih ministarstava za navedene školske objekte.

Svake godine Općina osigurava sredstva za nabavku ogrjeva (drvo i loživo ulje), plaćanje električne energije i drugih materijalnih troškova koji se nužni za rad škola. Općina participira 50 posto u plaćanju prijevoza za učenike osnovne i srednje škole.

Postavljena svjetleća signalizacija ispred škola

Radi povećanja sigurnosti učenika i ostalih sudionika u prometu, početkom ove godine, postavljena je vertikalna svjetleća signalizacija ispred šest osnovnih škola koje se nalaze uz lokalne ceste (Mala škola u Širokom Brijegu, Osnovna škola u Biograticima i Područne škole u Knešpolju, Uzarićima, Jarama i Ljutom Docu). Novac za nabavku stupova sa svjetlosnom signalizacijom osigurala je Općina Široki Brijeg, a novac za zemljane i elektroradove potrebne za postavljanje signalizacije osigurala je Javna ustanova „Coming“. Prije dvije godine postavljena je vertikalna svjetleća signalizacija ispred Osnovne škole u Kočerinu.

**BRIJEŠK
ZVON**

Većina kulturnih događanja u općini Široki Brijeg kroz cijelu godinu odvijaju se kroz program „Briješka zvona“. Briješka zvona utemeljena su 1999. godine, a utemeljitelj i generalni pokrovitelj ovog projekta je općina Široki Brijeg. Književne večeri, kazališne predstave, koncerti, slikarska kolonija samo su neki od kulturnih događaja koji se redovito odvijaju u Širokom Brijegu u sklopu ovog projekta. Na području općine Široki Brijeg postoji i djeluje deset kulturno-umjetničkih društava i nekoliko klapa, koje čini oko 1000 članova od čega je njih oko 600 mladih, školskog uzrasta. Kroz svoj rad njeguju kulturnu baštinu, tradiciju pjesama i plesova našeg kraja. Sve to kulminira u listopadu kad se održava tradicionalna „Večer folklor“. U svrhu održavanja svih kulturnih događaja, a posebno u

svrhu promoviranja mladih u različitim društvenim i kulturnim izričajima, postavljena je pozornica na Trgu širokobrijeških žrtava rata tijekom ljetnih mjeseci.

U Franjevačkoj galeriji na Širokom Brijegu tijekom cijele godine održavaju se izložbe. U Širokom Brijegu se sada već tradicionalno održavaju gastronomski susreti „Okusi s kamena“, a Široki Brijeg ima i svoj Hercegovački radijski festival, Međunarodni mediteran film festival, West Herzegovina Fest, itd.

Matica hrvatska ogranak Široki Brijeg

Matica hrvatska djeluje od 1842. godine, najvažniji je i najveći nakladnik knjiga i časopisa u Hrvatskoj i ima više od stotinu ogranaka. Utemeljiteljska skupština Matice hrvatske ogranak Široki Brijeg održana je u Širokom Brijegu 29. prosinca 1990. godine. Jedan od glavnih nositelja kulturnog života u Širokom Brijegu je upravo Matica hrvatska. Matica hrvatska ogranak Široki Brijeg je u svom dosadašnjem radu bila izdavač odnosno suizdavač mnogih knjiga, od kojih ćemo istaknuti neke od njih: „Hercegovački rapsod“ Janka Buba, „Širokobriješka baština“ Ivana Dugandžića, „Politika za obične ljude“ Ivana Sivrića... Osim izdavaštva Matica hrvatske ogranak Široki Brijeg je i organizator najrazličitijih kulturnih i znanstvenih manifestacija, predstavljanja knjiga, stručnih i znanstvenih predavanja, kazališnih predstava, izložbi...

U izdanju Matice hrvatske ogranak Široki Brijeg izlazi i periodična publikacija „Vitko“. Do sada je iz tiska izišlo deset brojeva, a u tijeku je priprema jedanaestog broja Vitka.

Predstavljen drugi broj časopisa Akademije likovnih umjetnosti

U izložbenom prostoru Franjevačke galerije na Širokom Brijegu, 23. travnja ove godine predstavljen je drugi broj časopisa „Akademija 2007.“ U predstavljanju su sudjelovali prof. dr. Ivo Čolak, fra Vendelin Karačić, profesori Anto Kajinić, Jozo Marić, Stipe Sikirica i fra Jozo Pejić. Dekan Akademije likovnih umjetnosti Široki Brijeg prof. Anto Kajinić je istaknuo da je ovo prvi časopis likovne kulture u Bosni i Hercegovini i da časopis ima jedinstven i prepoznatljiv vizualni izgled.

Prvi broj časopisa za umjetnost i kulturu Akademije likovnih umjetnosti Široki Brijeg Sveučilišta u Mostaru „Akademija“ predstavljen je 28. veljače 2007.

Otvorena izložba diplomanata Akademije likovnih umjetnosti

U Franjevačkoj galeriji na Širokom Brijegu, 19. lipnja ove godine otvorena je 9. izložba diplomanata Akademije likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru. Prije samog otvaranja izložbe, koju je otvorio fra Jozo Pejić, ravnatelj Galerije, a uz nazočnost roditelja diplomanata i gostiju, održana je promocija 18 profesora likovne kulture, akademskih kipara, akademskih grafičara i akademskih slikara.

Međunarodni Mediteran film festival

Hrvatski film i video jedna je od manifestacija koja se od 2000. godine održava u Širokom Brijegu, pod nazivom „Revija hrvatskog filma i videa“, a od 2003. godine festival dobiva naziv „Dani filma“. Od 2005. godine naziv festivala je „Međunarodni Mediteran film festival“. Organizatori ove filmske manifestacije su širokobriješki „Kino i video klub Amater“, te Hrvatski filmski savez. Ove godine se početkom rujna održava 9. međunarodni Mediteran film festival.

Ples za Guinnessov rekord

Pod počasnim pokroviteljstvom općinskog načelnika Mire Kraljevića, 16. svibnja ove godine 280 širokobrijeških, posuških i ljubuških maturanata, nakon prošlogodišnjeg neuspjeha, ponovno je pokušalo srušiti Guinnessov rekord postavljen 2006. godine. Putem satelitskog radija SLOVAL 202 emitirala se Straussova glazba Flederamuss-Quadrile. U ovogodišnjem pokušaju rušenja Guinnessova rekorda sudjelovali su plesači iz 34 grada iz šest zemalja. Pokrovitelj ovoga jedinstvenog događaja, koji se održao u Širokom Brijegu, bila je Turistička zajednica Županije zapadnohercegovačke, a organizator ovoga jedinstvenog događaja je Plesna škola „Calypso“ iz Metkovića s voditeljem Daliborom Dominikovićem, koji je izjavio da se nada da će biti srušen Guinnessov rekord.

Hercegovački radijski festival

U Gradskoj športskoj dvorani, u organizaciji izdavačke kuće Song Zelex Široki Brijeg, 11. i 12. kolovoza 2007. godine održan je prvi Hercegovački radijski festival uz nastup 40 izvođača. Pobjednik prvog Hercegovačkog radijskog festivala je Miroslav Škoro. Drugi Hercegovački radijski festival će se održati u Gradskoj športskoj dvorani 29. kolovoza, a između 25 izvođača su i Mate Bulić, Dražen Zečić, Crvena jabuka...

PREDSTAVLJAMO MJESNE ZAJEDNICE

Na području općine osnivaju se mjesne zajednice kao obvezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji izravno i svakodnevno utječu na njihov rad. Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno ili više naselja međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini gospodarsku i društvenu cjelinu. Tijela mjesne zajednice su: bor građana i vijeće mjesne zajednice. Općina Široki Brijeg ima 24 mjesne zajednice. „Predstavljamo mjesne zajednice“ bit će stalna rubrika ovog biltena.

MJESNA ZAJEDNICA IZBIČNO

Vjekoslav Draškić

Mjesnu zajednicu Izbično sačinjavaju sela Gornja Britvica, Donja Britvica i Izbično. Mjesna zajednica broji 139 domaćinstava u kojima živi 450 stanovnika. Površina ove mjesne zajednice iznosi 3133 ha, te prostorno graniči s mjesnim zajednicama Crnač, Dobrkovići, Ljubotići, Crne Lokve i Rakitno. Naselja u ovoj mjesnoj zajednici nalaze se na nadmorskoj visini od oko 800 m te spadaju u brdsko-planinska područja. Predsjednik MZ Izbično je Vjekoslav Draškić.

Sedamdesetih i osamdesetih godina započelo je masovnije iseljavanje stanovništva s ovog područja, koje je u potrazi za poslom i boljom zaradom odlazilo u grad a značajniji broj i u inozemstvo. Razlog ovakvim iseljavanjima treba tražiti i u radnim mjestima, ali prije svega u infrastrukturnom pogledu. Naime mještani ove mjesne zajednice sve donedavno nisu imali telefon, a pristupni put koji je vodio do središta sela bio je dosta loš. Uz pomoć općine Široki Brijeg, Izbično i Donja Britvica su 2003. dobile telefon, a 2007. završena je nova prometnica Izbično – Dobrkovići. Izgradnjom navedene infrastrukture stvaraju se uvjeti za opstanak i razvoj ovoga mjesta.

Trenutačno je u MZ Izbično pokrenuto više inicijativa. Prije svega, to je izgradnja regionalne prometnice Izbično – Rakitno, izgradnja školskog igrališta u Izbičnu i Donjoj Britvici, a razmišlja se i o vodoopskrbi ovoga mjesta.

„Ovo su projekti koji traže veliki angažman mještana, ali prije svega i lokalnih vlasti čija podrška zasigurno neće izostati“, istaknuo je predsjednik MZ Izbično Vjekoslav Draškić.

U Izbičnu je 2007. godine, u svrhu očuvanja kulture i običaja koje su nam u nasljeđe ostavili naši preci kao i novijih kulturno-umjetničkih izričaja, utemeljeno HKUD „Brda – Izbično“, koje broji 140 članova.

Župa Izbično osnovana je 1917. godine. Na inicijativu župnika župe Izbično fra Dinka Maslaća, 1988. godine osnovan je Prirodoslovni muzej u Izbičnu, kojim upravlja Župa sv. Josipa Radnika u Izbičnu. U zbirci muzeja značajno je istaknuti i određene izložke koji pripadaju ljudskom stvaralaštvu. Među takvim izlošcima značajno je istaknuti bogato urešeni križ iz 15. stoljeća, pronađen u Donjoj Britvici i poznat pod nazivom Britvički križ.

Znakovlje kršćanstva i hrvatstva iščitava se u ovom vrijednom spomeniku na kojem se nalazi natpis pisan bosančicom. Godine 2006. župnik župe Izbično fra Franjo Mabić izdao je knjigu „Župa Izbično danas“, koja je vrijedan dokument o Izbičnu kroz mnoga desetljeća i stoljeća unatrag. Godine 2007. pod vodstvom župnika fra Franje Mabića završene su, blagoslovljene i svečano otvorene novosagrađene crkve u Donjoj Britvici i Gornjoj Britvici, te su u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu obnovljene i matice župe.

Ova mjesna zajednica poznata je i po kulturno-zabavnoj i športskoj manifestaciji zvanoj Izbičijada, koja se održava svake godine 16. kolovoza. Riječ je o manifestaciji koja je prerasla lokalne okvire, te je značajno istaknuti da je prošle godine za Izbičijadi, osim drugih visokih uzvanika, nazočio i uzoriti kardinal vrhbosanski msgr. Vinko Puljić.

VELIKI USPJESI ŠIROKOBRIJEŠKIH ŠPORTAŠA

Na području općine Široki Brijeg postoji i aktivno djeluje dvadesetak amaterskih športskih klubova i dva profesionalna kluba. Općina Široki Brijeg pruža potporu radu tih klubova. Športski savez općine Široki Brijeg je uz potporu općine, organizator je mnogih športskih događanja u općini, od nadaleko poznate širokobriješke lige mjesnih zajednica, uličnih utrka učenika osnovnih i srednjih škola, mini maratona Polog-Široki Brijeg, do izbora najboljih športaša u protekloj godini. Športski savez općine Široki Brijeg je u prošloj godini proglašen za najuspješniji športski savez u Bosni i Hercegovini. Za brojne uspjehe širokobrijeških športaša trebao bi jedan bilten od vjerojatno stotinjak stranica, pa ćemo ovom prilikom nabrojiti same neke od njih: Široki Brijeg ima višestruke državne prvake u nogometu i košarci, širokobriješki športaši ostvaruju zapažene rezultate na međunarodnim natjecanjima (nekoliko desetaka odnosno stotina medalja koje su osvojili širokobriješki nogometaši, košarkaši, karataši, džudaši, boćari, šahisti, a od prije nekoliko mjeseci i atletičari). Najbolji športaš Širokog Brijega u protekloj godini Stanko Barać je sa Hrvatskom košarkaškom reprezentacijom izborio plasman na Olimpijske igre u Pekingu koje su u tijeku.

MALONOGOMETNA LIGA MJESNIH ZAJEDNICA

Pod pokroviteljstvom općinskog načelnika Mire Kraljevića, koji je prigodnim riječima i otvorio ovogodišnju ligu mjesnih zajednica općine Široki Brijeg „Williams 2008.“ i utakmicom između mjesnih zajednica Lijeva obala i Oklaji na igralištu Osnovne škole u Klancu, 2. srpnja počela je ovogodišnja malonogometna liga mjesnih zajednica. Načelnik je u svom obraćanju nazočnima izrazio želju da u prvom redu pobijedi športski duh i da ne bude velikih pritisaka na suce („i oni katkad mogu pogriješiti“) i da ga veseli da je sve više mladih koji igraju na ovom turniru. U ime organizatora ovog natjecanja Športskog saveza općine Široki Brijeg nazočne je pozdravio predsjednik Upravnog odbora Športskog saveza Josip Bevanda, a uz molitvu i kraći prigodni govor sve sudionike ovoga natjecanja blagoslovio je širokobriješki gvardijan fra Branimir Musa.

OSMOSMJERKA

U mreži osmosmjerke treba pronaći i zaokružiti trideset riječi iz popisa. Naposljetku će vam preostati devet slova koja, čitana vodoravnim slijedom, daju konačno rješenje (ime i prezime pripovjedača i romanopisca rođenog 1906. u Smokinjama kraj Rasna, koji nestaje u ratnom vihoru 1945.).

Gulaš, hodnja, Istra, karta, kladivo, krizma, Krka, krmestina, lovor, mrkva, nota, pasta, perlon, pomor, prohod, ptica, rarog, razbor, rovka, ruta, stado, šarka, šmrk, štofer, tragika, Triglav, varka, Vrsar, zamor, značka

A	M	Z	I	R	K	I	P	Š
Z	N	A	Č	K	A	R	T	A
R	A	I	V	A	O	O	I	L
O	A	M	T	H	P	B	C	U
M	A	S	O	E	N	Z	A	G
O	A	D	R	R	M	A	O	V
P	Nj	L	O	V	O	R	A	S
A	O	V	I	D	A	L	K	A
N	K	O	A	R	G	R	P	K
A	O	T	U	I	K	T	K	R
I	S	T	R	A	G	I	K	A
A	A	T	A	V	K	R	M	Š

Autor: Mariofil Soldo	Javni prostor u našem gradu (na slici)	Rimska božica svitanja	Osolivši konzervirati				
Grčko slovo							
Žitelj Rusije							
Najveći dio, večna							
Zgoditak (nogomet)							
Glumac Levy							
Staroslavenski glas i slovo				Stjepan Skoko	Kovnica novca (turb.)	Obrtnici koji izrađuju opanke	Promatrači igru (šah, karte)
Simbol kalija		Strana svijeta					
Aleksandar Petrović		Postolarski obrt		Konjske...			
Hrv. pjesnik Nikola				Lagano pirti			
Posisati vukući unutra					Ivica, okrajak		
Napor, premor					Saksonac		
Radnici u tvornici koksa							
Ruska pjevačica Pugačova					Tenislač Welgreen		
Juriš, nasrtaj					Rijeka u Hrvatskoj		
Novinstvo, novine (dnevni...)							Austrija
Zbor tri pjevača						Otitis	Prostorija, soba
Ivana Sajko						Utjecanje, uviranje	
Strah, jeza				Karikaturist Stipković			Simbol aktinija
Široka velegrad-ska ulica				Romulov brat			
Kukac dvokrilac (obični...)							

DA SE NE ZABORAVI

Ovo će biti rubrika za obljetnice, događaje i ljude koji su obilježili jedno vremensko razdoblje i koji su naša povijest, naša sadašnjost, ali i zalog naše budućnosti. Široki Brijeg nije i nikad neće zaboraviti one koji su svoje živote položili na Oltar domovine. Stoga u čast njima podižemo spomenike da mi i naši budući naraštaji ne zaboravimo povijesne osobe i događaje iz naše bliske prošlosti.

Spomenik Gojku Šušku

Dana 31. svibnja u središtu Širokog Brijega otkriven je spomenik Gojku Šušku. Autor spomenika je Kuzma Kovačić. Spomenik su otkrili predsjednici širokobrijeških udruga proisteklih iz Domovinskog rata: Tomislav Čerkez (Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata), Gojko Šakota (Udruga obitelji poginulih branitelja) i Predrag Mandić (Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata). Nakon otkrivanja spomenik je blagoslovio širokobriješki gvardijan fra Branimir Musa.

Spomenik u Uzarićima

U Uzarićima je, na blagdan Svetog Ante 13. lipnja, otkriven spomenik i ploča sa 140 imena poginulih iz Prvog, Drugog i Domovinskog rata i poraća sela Uzarići, autora akademskog grafičara Josipa Primorca. Spomenik su otkrili djeca poginulih branitelja Katarina i Monika Lasić. Spomenik je blagoslovio fra Jozo Zovko.

OKUPLJANJE DRAGOVOLJACA I VETERANA HVO-a U ŠIROKOM BRIJEGU

U organizaciji Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata na Trgu širokobrijeških žrtava rata u Širokom Brijegu je, u nedjelju 27. srpnja, održano je tradicionalno okupljanje dragovoljaca i veterana HVO-a Široki Brijeg, a u povodu 17. obljetnice utemeljenja prvih dragovoljačkih postrojbi Domovinskog rata. Na ovo tradicionalno druženje došli su i gosti iz Vukovara i Vinkovaca. Program je počeo u 16 sati kada je u Športskoj dvorani odigran mini-turnir u malom nogometu u kojem su sudjelovale ekipe Dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Široki Brijeg, Dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Vukovar, Dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Vinkovci i veterani Širokog Brijega. Polaganjem vijenca na Središnjem trgu kod Križa počeo je drugi dio programa obilježavanja 17. obljetnice utemeljenja prvih dragovoljačkih postrojbi u Širokom Brijegu. Vijenac su položili predstavnici Udruga proisteklih iz Domovinskog rata, ministar branitelja Zapadnohercegovačke županije Viktor Kvesić i načelnik općine Miro Kraljević. Sve nazočne je blagoslovio i sa prigodnim riječima se obratio širokobriješki vikar fra Tomislav Puljić, zatim predsjednik Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Tomislav Čerkez, predsjednik koordinacija Udruuga iz Domovinskog rata Vukovarsko-srijemske županije Ivan Čačić, ministar branitelja ŽZH Viktor Kvesić i Načelnik naše općine Miro Kraljević.

U kulturno-zabavnom dijelu programa su učestvovala Hrvatska kulturno-umjetnička društva Vrila župa Mostarski Gradac, Brda iz Izbična, Uzarići, Biogranci, Jare i Prenj iz Stoca i kao specijalni gost večeri Ivan Mikulić.

